Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0418U003187

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-10-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фещенко Олена Василівна

2. Feschenko Olena Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-10-2018

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Черкаський колегіум "Берегиня"

Код за ЄДРПОУ: 14202405

Місцезнаходження: вул. Хоменка 14/1, м. Черкаси, Черкаський р-н., Черкаська обл., 18008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 74.053.01

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.25

Тема дисертації:

1. Екзамен як педагогічне явище у навчально-виховному процесі вітчизняної загальноосвітньої школи

2. Exam as a pedagogical phenomenon in the educational process of the secondary school

Реферат/анотація:

1. У дисертації окреслено історіографію проблеми, джерельну базу. Уперше у вітчизняній педагогічній науці здійснено дослідження цілісності екзамену як педагогічного явища. Обґрунтовано авторську періодизацію розвитку змісту й форм контролю, проведення екзаменів у школах України залежно від історичного контексту: I період □ імперський (початок XIX ст. □ початок XX ст. (до 1917 р.); II період □ радянський (початок XX ст. □ кінець XX ст. (до 1991 р.) (I етап: початок XX ст. □ I половина XX ст. (1917–1949 рр.); II етап: II половина XX ст. (1950–1960 рр.); III етап □ кінець XX ст. (1970–1980-і рр.); III період □ сучасний (з 1991 р. □ по 2017 р.). Дослідження екзамену у визначені періоди допомогло виявити цілісність екзаменаційного процесу: від загального явища – до конкретного (екзаменаційний процес в цілому – виявлення рівня навчання окремо взятого учня), від простого до складного (від шкільної системи екзаменів до національної системи екзаменів). З допомогою комплексу загальнонаукових та конкретно-наукових методів (аналіз, синтез, абстрагування, порівняння,

узагальнення; історико-структурний, конструктивно-генетичний, порівняльно-зіставний, історико-системний, проблемно-тематичний і хронологічний) виявлено й розкрито зміст, види, форми, організаційно-методичні й технологічні особливості екзаменів та підготовку вчителів до їх проведення на різних етапах історії розвитку шкіл України. Установлено факти про екзамени, що розширюють уявлення про їх суб'єктів: організаторів освітнього процесу, учнів – учасників екзаменаційного процесу, учителів-екзаменаторів, інспекторів, попечителів, представників земств, громадських організацій, Міністерства народної освіти в імперський та радянський періоди, а також представників Міністерства освіти і науки України, Українського та регіональних центрів оцінювання якості освіти, пунктів тестування та їхній персонал, учнів – випускників початкової, базової та старшої шкіл, громадські спостерігачі та ін. в сучасний період; про організаційно-педагогічний та нормативно-правовий супровід екзаменів у школах на території України від узаконеного започаткування (перша половина XIX ст.) – до сьогодення (початок XXI ст.); про технології проведення екзаменів у визначені автором періоди; про інновації та перспективи розвитку екзаменаційного процесу в сучасних закладах України в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» та нових Державних стандартів. Уточнено ключові поняття дослідження «екзамен/іспит», «педагогічне явище», «навчально-виховний процес», «державна підсумкова атестація», «зовнішнє незалежне оцінювання» та ін., виведено власну дефініцію поняття «екзамен»: це педагогічне явище, що реалізується у формі підсумкового контролю за рівнем навчання учнів і може зазнавати змін залежно від мети та завдань освітнього процесу. Установлено, що процес розвитку вітчизняної школи в імперський та радянський періоди мав поступальний характер, набував розвитку й екзаменаційний процес. У педагогічній практиці сучасного періоду з'явилися нові технології та нові методики організації й проведення екзаменів – державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання, освітні вимірювання, незалежний іспит. З'ясовано, що екзамени у формі зовнішнього незалежного оцінювання упродовж останніх років, стали невід'ємним складником освітньої системи, дієвим інструментом педагогічних вимірювань, джерелом важливої інформації, необхідної для організації та модернізації різних освітніх процесів сучасної української школи. Починаючи з 2015 року, екзамени у формі зовнішнього незалежного оцінювання від організації та проведення конкурсного відбору на навчання до закладів вищої освіти перейшли до проведення державної підсумкової атестації випускників старшої школи, а з 2017/2018 н. р. – студентів закладів системи професійно-технічної освіти та закладів довищої освіти, які бажають одержати повну загальну освіту. Подано науково-методичні рекомендації на основі ретроспективи проведення екзаменів та авторські пропозиції щодо вдосконалення освітніх вимірювань у перспективі, а саме: продовжити державну підсумкову атестацію у формі зовнішнього незалежного оцінювання для забезпечення випускникам рівних умов у здобутті повної загальної середньої освіти, а зовнішнє незалежне оцінювання – для забезпечення рівності в здобутті вищої освіти; розвивати освітні вимірювання із використанням тестових технологій, створивши банк тестів на основі компетентнісної освіти; здійснювати пошук нових відкритих тестових завдань з математики, іноземної мови, української мови та літератури, історії України та створення різних моделей систематизації, узагальнення знань, формування компетентностей в учнів. Визначено прогностичні тенденції підсумкового контролю у формі екзаменів, оцінки знань учнів у контексті сучасних вимог до якості загальної середньої освіти та відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа».

2. The dissertation outlines the historiography of the problem, the source base. For the first time in the pedagogical science the study of the integrity of the exam as a pedagogical phenomenon was carried out. The author's periodization of the development of content and forms of control, examinations in Ukrainian schools depending on the historical context has been substantiated. The period is imperial (the end of the XVIII century – the beginning of the twentieth century (until 1917), the second period – the Soviet (the beginning of the twentieth century. – the end of the twentieth century (until 1991) (stage I: the beginning of the twentieth century – the first half of the twentieth century (1917–1949 biennium), the second stage: the second half of the twentieth century (1950–1960 biennium), III the stage – the end of the twentieth century (1970–1980-ies), the third period – modern (from 1991 to 2017). The exploration of exam in certain periods helped to identify the integrity of the examination process: from tial phenomena □ to a specific (generally examination process – identification of a single student

learning), from simple to complex (on school system exams to the national system of examinations). With the help of a complex of general scientific and specific scientific methods (analysis, synthesis, abstraction, comparison, generalization, historical-structural, constructive-genetic, comparative-comparative, historical-system, problem-thematic and chronological), the content, types, forms, organizational-methodical and technological features of examinations and preparation of teachers for their holding at various stages of the history of the development of Ukrainian schools. There are facts about exams that extend the perceptions of their subjects: the organizers of the educational process, students – participants in the examination process, examiners, inspectors, tutors, representatives of the region, public organizations, the Ministry of Public Education in the imperial and Soviet periods, as well as representatives Ministry of Education and Science of Ukraine, Ukrainian and regional centers for the assessment of the quality of education, testing points and their staff, students – graduates of primary, basic and senior schools, communities observers and other in the modern period; about organizational-pedagogical and normative-legal support of examinations in schools on the territory of Ukraine from the lawful start-up (first half of the nineteenth century) – to the present (the beginning of the XXI century); on the technology of conducting examinations in periods determined by the author; about innovations and prospects of the development of the examination process in modern institutions of Ukraine in the context of the implementation of the Concept "New Ukrainian School" and new state standards. The key concepts of the study «exam / examination», «pedagogical phenomenon», «educational process», «state final certification», «external independent assessment», etc., have been clarified, the own definition of the concept «exam» is derived. This is a pedagogical phenomenon that is implemented in the form of a final control over the level of student learning and may undergo changes depending on the purpose and objectives of the educational process. It was established that the process of development of the domestic school in the imperial and Soviet periods was steady, the development and examination process took on. In the pedagogical practice of the modern period new technologies and new methods of organization and conducting of examinations appeared - state final certification, external independent assessment, educational measurements, independent examination. It has been determined that exams, which take place in the form of external independent evaluation in recent years, have become an integral part of the educational system, an effective instrument of pedagogical measurements, a source of important information necessary for the organization and modernization of various educational processes of the modern Ukrainian school. Since 2015, exams in the form of external independent evaluation from the organization and conducting competitive selection for studying at higher education institutions have passed to the state final certification of graduates of high school, and from 2017–2018 □ students of institutions of vocational education and institutions of higher education who wish to receive a complete general education. Scientific and methodological recommendations are submitted on the basis of retrospective examinations and author's suggestions for improving educational measurement in the future, namely: to continue the state final attestation in the form of external independent assessment in order to provide graduates with equal conditions in obtaining complete comprehensive secondary education, and external independent assessment - for ensuring equality in higher education; to develop educational mea

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безлюдний Олександр Іванович
2. Bezlyudnuy Oleksandr Ivanovuch

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Тетяна Петрівна
2. Kuchay Tetyana Petrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісова Наталія Іванівна

2. Lisova Nataliia Ivanivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Безлюдний Олександр Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Демченко Ірина Іванівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.